

kuje. Take misli od bolesen so pa ljudje le takrat imeli, dokler so she v tamí sdravitejske umetnosti taval in she niso nature rasnih bolesen posnali.

Beseda „fájovez“ je pa mende enake korenine s prisadam, kteři is-haja od besede „fadit“ (pflanzen, ansetzen); mislimo tedaj, de fájovez sploh vše prisadne bolesni pomeni. Pred enim letam je z. k. kmetijska druhba od vših krajev na Krajinškim iména rasnih bolesen dobila, které po deshéli shpogajo, is kterih se pa tudi vidi, de nimajo od vovzhizha in fájovza nikjer prave vednosti: bolj se jim mende ni meshala beseda pri sidanju babilonskiga turna, kakor se nam v ti rezhi mesha.

Rad bi svedil, zhe imajo tudi na Štajerskim, Koroskem, Goroskem in Tershaskim té dva, ali pa morebiti kakofhne druge imena, které sravitejski famouki pred drusimi sploh bolj shpogajo.

To sim hotel mojim bravzam enkrat rasodeti, ter jim pokasati, de sta vovzhizh in fájovez le prasne besede, od kterih nashi mojstri Škase fami ne vedó, kaj de pomenijo: eden to trobi, drugi drugo!

Kér sim se daneš pre dolgo pri vovzhizhu in fájovzu pomudil, bodem v prihodnimu listu rasloshil, kakó se imajo kmetovavzi pri bolesni v gobzu in na parklih obnashati, de bo prav.

(Konec sledi.)

Snamja, is kterih se sposna, de gré kmetijstvo rakovo pot.

Povsed se vidi, kamur se le zhlovek osre, narodnosti dovelj, in vše se narobe vede in dela. Hi she nimajo streh, plótovi so rastergani, kofolzi so víflizam (gavgam) podobni. Po vasi je toliko blata, de ga shivina vsefkosi do vampa gási in brede, in vderajo se vosne kolesa do peft vanj; po hlevih se vidi govedov le po malim in vezhidel le revnih, vmasanih in lokaſtih; polje je le po verhu obdelano, in po redkama pognojeno, takó, de se vezh glote, ko shita pridela. Pazh réf, kjer vrabez gnojí, tam tudi vrabez shanje! Kaj bi rekel pa od revnih konj, kterih doletí vezh tepésha, koker kerme; vsefkosi so muzheni in biti tako dolgo, dokler zlo tudi vezhkrat obleshé? — Med tém se pa breskerbni kmet poredama, skorej však vezher v gostivnizo vlezhe, kjer ga shljevi, kvartá in kvantá deſtikrat do beliga dne. — In njegova shena pa, namesto de bi tri vogle hishe podperala, in svojo frezho v pridnim delu ifkala, jo ifhe vezhidel v lotrii in drusih prasnih marnjah.

Te snamja ozhitno kashejo, de taki kmetovavzi nimajo daljež do berashke palize!

She nekaj od Ferlanove pinje.

Gospod F. Vidmar, dušni oskerbnik pri Devizi Marii na Panikvah v Tominski gospoſhini so nam to le pisali: „Gosp. Ferlanovo pinjo „so si tudi she v nafnih tominskikh gorah nekterí „kmetje omislili. Kako se je to sgodilo? Hribar- „jov Jakob sa Verham bukovske ſoféſke, fa- „moúk teſarfksiga rokodelſta, je, ne vém kje, „obras Ferlanove pinje v róke dobil; tresne in „brihtne glave mladenizh prebere s samerklivostjo

„popis, in se lóti sa domazho hisho eno narediti. „Šrezha in umetnost ga podpirata, in glej dobro „fe mu je svedla. To pinjo viditi, nje rabo spos- „naje, je hitro 5 bukovskih kmétov eden sa dru- „gim, ki so nafhi nar blishneji ſoféſje, per sgo- „rej imenovanemu Jakobu, Ferlanovo pinjo na- „rediti ukasalo. Kakor ſlihim, prav dobro jim „flushi. Le poſluhaj ljubi ſobravez kmetijskih „noviz! kako mi eden teh poſefníkov nove Fer- „la nove pinje na moje vprashanje: ali kaj velja? „odgovori: „Naj bi tudi — fo bile njegove be- „ſéde, deféſ goldinarjev veljala, vender „nobenimu kmétu ni biti bres nje, poſeb- „no pa per gorfhih kmetijah. Popredje mo- „gel per ſtari navadni pinji en junak ſe pol ure in „pogosto tudi eno zélo uro dobro věſti in potiti, pa „frezha je ſhe bila, zhe je le vmedil. Sdaj pa „v novi Ferlanovi pinji en otrok v defetih mi- „nutah, ino ako ji bolj veta da, tudi v ſtehih „bres potu frovo maſlo is nje dobi“. — Kdor bi „dvomil nad reſnizo reženiga, naj pride k meni „na Panikve, ga bom peljal ſa Verh k Šeljaku, „Hribarju ali pa k Škofizhku na Bukovo. — Le ſhkoda, de Hribarjov Jakob zhef- „kiga kolovrata ſhe ni videl.“ *) —

Sled Ciriloviga obréda (ritus) na Krajnskim.

Kristjanstvo je po raznih potih do Slovanov dospelo. Bulgari in Serbi, ki so po Mezii in Makedonii do Tesalije in Epira se raširili, so bili verjetno pervi, kteři so svetlobo prave vere zagledali. Veruje se, de je bil Cesar Justinian njih rodú. Primorce dalmatinske in hrovaške so kerstili rimski duhovníci v sedmimu véku. Korošce so spreobrnili Talijanski misionarji okoli osmiga, ali devetiga stoléjtja. Skoraj ravno v tem času so dali se kerstiti Slovani v Panonii in Moravii. Ko je Svatoplukovo kraljestvo nar lepši precvétalo, so panonski poslaniki podali se v Carigrád (Constantinopel), proſit kristjanskih učenikov, tacih, kteři bi slavijanski jezik razumeli. Cesar Mihajl jim da v letu 862 dva brata, modrijana sta bila, Konstantina in Metoda iz Tesalonike, gerške dežele, ki sta slavijanski jezik gladko govorila. Ne vé se prav, če sta bila rojena Slovana, ali sta se jezik slavijanski naučila od Slovanov, ki so blizo njih stanovali. Ko med Slovane v Panonijo prijeta, precej začneta prestavlјati sveto pismo iz gerškoga v slavijanski jezik, sveto mašo v slavijanskemu jeziku sta brala in pela, Slovanam sveti evangelji oznanovala v domači besedi takó ročno, kakor de bi bila med njimi zrejena. Slovani, ko so božjo besedo v svojem jeziku oznanovati slišali, so se jako veselili, de jim se nar sveteji reči v damači besédi oznanujejo, in de se sveta maša po slavijansko pojde. — Ali zavid in nevošljivost, ki

*) Ali bi ne bilo mogozhe, de bi umetni Hribarjov Jakob enkrat v Ljubljano prišel, zhefki kolovrat ogledati? Morebiti sedaj, kér bo pri obertniſki rasstavi v Ljubljani ſhe vezh drugih rokodelſkih rezhi viditi? Mi bi pazh prav ſheleli, de bi ſe zhefki, vše hvale vredni kolovrat tudi v Tominskikh gorah ſukal!

Vredniſhtvo.

Ni dolgo, kar smo is Doberlavesi (Eberndorf) posledno pismo prijeli: „Hvala Novizam, s kterimi ſe veliko dobriga „tudi v Podjunki Dolini bliſo Drave na Koroskem korenini. „Med drugim je tudi Andrej Štare, kolar na Škofjan- „zu per Doberlavesi Ferlanovo pinjo po zherteshu naredil. „Naprek tedaj! kakor ſerzno budijo Novize v 23. listu s „poklizam: „Naprek!“

J. Hofbauer.